

«ՄԵՆԴԻԱ ՌԵՍՈՒՐՍԻՍ» ՍՊԸ

ՀՀ ՎԱՅՈՑ ՁՈՐԻ ՄԱՐԶԻ ՎԱՐԴԵՆԻՍԻ ԲԱԶՄԱՄԵՏԱՂԱՅԻՆ ՀԱՆՔԵՐՆԱԿՄԱՆ ՏԵՂԱՄԱՍ
ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ (2025թ.-ի 4-րդ եռ.)

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախականությունը	Արդյունքը							
Մակերևութային ջրեր	Ընթացիկ գործունեությունը մակերևութային ջրերի վրա ազդեցություն չունի, ուստի ՇՄԱԳ-ի շրջանակում մշտադիտարկման միջոցառումներ չեն նախատեսվել: Այնուամենայնիվ, որպես կանխարգելիչ քայլ, եռամսյակի ընթացքում իրականացվել է մակերևութային ջրերի նմուշառում	Զրոգտագործում չի իրականացվում	Ֆոնային հետազոտություն	Կամայական	Հաշվետու ժամանակահատվածում մակերևութային ջրերի նմուշառում չի իրականացվել:							
Ստորգետնյա ջրեր	Գործունեությունը ստորգետնյա ջրերի վրա ազդեցություն ունենալ չի կարող, ուստի ՇՄԱԳ-ում մշտադիտարկման միջոցառումներ նախատեսված չեն	Բացակայում է	Առկա չէ	Առկա չէ	Առկա չէ							
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 01 X - 39°56'54.82" Y - 45°30'32.98" Z - 2508մ	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 01՝ Հանքի տարածք, Գետիկվանքի մոտ 500 մետր հեռու <table><tr><td>Անվանում</td><td>Չափման արդյունք</td></tr><tr><td>Փոշի, PM_{2.5} մգ/մ³</td><td>0.007</td></tr><tr><td>Փոշի, PM₁₀ մգ/մ³</td><td>0.008</td></tr></table>		Անվանում	Չափման արդյունք	Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.007	Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.008
Անվանում	Չափման արդյունք											
Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.007											
Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.008											

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախականությունը	Արդյունքը	
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 02 X - 39°58'13.15" Y - 45°30'38.63" Z - 2750մ	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 02՝ Հորատահրապարակ VARD-PL-01	
					Անվանում	Չափման արդյունք
					Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.006
					Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.007
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 03 X - 39°57'38.37" Y - 45°31'31.67" Z - 2723մ	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 03՝ Հորատահրապարակ VARD-PL-02	
					Անվանում	Չափման արդյունք
					Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.005
					Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.008
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 04 X - 39°58'5.77" Y - 45°31'13.21" Z - 2797մ	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 04՝ Հանքի տարածքում, հորատահրապարակների տարաքնների կենտրոնում	
					Անվանում	Չափման արդյունք
					Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.006
					Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.007
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 05 X - 39°56'50.45" Y - 45°30'20.22" Z - 2501մ	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 05՝ Գետիկվանքի մոտ	
					Անվանում	Չափման արդյունք
					Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.005
					Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.006
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 06 X - 39°56'7.78" Y - 45°30'49.92" Z - 2332մ	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 06՝ Հանքից մոտ 500 մետրից հեռու	
					Անվանում	Չափման արդյունք
					Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.007
					Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.009
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 07 X - 39°53'59.04" Y - 45°29'9.33" Z - 2093մ	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 07՝ Վարդահովիտ գյուղ	
					Անվանում	Չափման արդյունք
					Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ³	0.008
					Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ³	0.009

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախականությունը	Արդյունքը	
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 08 X - 39°58'30,059" Y - 45°30'38,652"	Փոշի (PM2.5 և PM10)	Չափում ձեռքի չափման սարքով Particle Counter SR-516A	Կամայական	Դիտակետ 08՝ Հանքի տարածքում, հորատահրապարկի մոտ VDD-10	
					Անվանում	Չափման արդյունք
					Փոշի, PM _{2.5} մգ/մ ³	0.007
					Փոշի, PM ₁₀ մգ/մ ³	0.008
Հողային ծածկույթ	ՇՄԱԳ-ով մշտադիտարկման միջոցառումներ նախատեսված չեն, քանի որ բացակայում է գործունեության հավանական ազդեցությունը հողային ֆոնդի վրա: Այնուամենայնիվ, որպես կանխարգելիչ քայլ, եռամսյակի ընթացքում իրականացվել է հողի նմուշառում	Հողերի քիմիական կազմ (рН, էլեկտրահաղորդականություն, մետաղների պարունակություն)	Նմուշառում, նմուշի լաբորատոր հետազոտություն	Կամայական	Հողային ծածկույթի մշտադիտարկման արդյունքները ներկայացված են հավելված 1-ում:	
Վայրի բնություն, կենսամիջավայր, կարմիր գրքում ընդգրկված, էնդեմիկ տեսակներ	Հանքերակման տեղամաս, հարակից հրապարակ	Տարածքին բնորոշ վայրի բնության ներկայացուցիչների նկարագրություն	Հաշվառում, նկարագրություն	Տարեկան մեկ անգամ	Բուսական աշխարհի ուսումնասիրության հաշվետվությունը ներկայացված է հավելված 2-ում:	
Աղմուկ և թթվություն	Հանքերակման տեղամաս, հարակից հրապարակ	Աղմուկի մակարդակ	Չափում ձեռքի չափման սարքով HT-80A Mini Sound Level Meter	Կամայական	Տեղանքի անվանումը	Արդյունք, դԲ
					Դիտակետ 01՝ Հանքի տարածք, Գետիկվանքի մոտ 500 մետր հեռու	42.5
					Դիտակետ 02՝ Հորատահրապարակ VARD-PL-01	41.6
					Դիտակետ 03՝ Հորատահրապարակ VARD-PL-02	39.7
					Դիտակետ 04՝ Հանքի տարածքում, հորատահրապարակների տարաքների կենտրոնում	38.4
					Դիտակետ 05՝ Գետիկվանքի մոտ	37.2

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախականությունը	Արդյունքը	
					Դիտակետ 06՝ Հանքից մոտ 1000 մետրից հետո	46.9
					Դիտակետ 07՝ Վարդահովիտ գյուղ	45.8
					Դիտակետ 08՝ Հանքի տարածքում, հորատահրապարկի մոտ VDD-10	63.4
Աղմուկ և թրթռում	Հանքերնական տեղամաս, հարակից հրապարակ	Թրթռման մակարդակ	Չափում ձեռքի չափման սարքով HT-1201	Կամայական	<div>Տեղանքի անվանումը</div> <div>Թրթռման արագացում</div> <div>մ/վ²</div> <div>դԲ</div>	
					Դիտակետ 01՝ Հանքի տարածք, Գետիկվանքի մոտ 500 մետր հեռու	0
					Դիտակետ 02՝ Հորատահրապարակ VARD-PL-01	0
					Դիտակետ 03՝ Հորատահրապարակ VARD-PL-02	0
					Դիտակետ 04՝ Հանքի տարածքում, հորատահրապարակների տարաքների կենտրոնում	0
					Դիտակետ 05՝ Գետիկվանքի մոտ	0
					Դիտակետ 06՝ Հանքից մոտ 1000 մետրից հետո	0
					Դիտակետ 07՝ Վարդահովիտ գյուղ	0
					Դիտակետ 08՝ Հանքի տարածքում, հորատահրապարակի մոտ VDD-10	0
Ոչ վտանգավոր թափոններ	-	-	-	-	-	
Վառելանյութերի պահեստարաններ	-	-	-	-	-	

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախականությունը	Արդյունքը
Ցիանային լուծույթների օգտագործման հետ կապված ենթակառուցվածքներ	-	-	-	-	-

Տեղեկատվությունը ներկայացրեց՝

«Մենդիա Ռեսուրսիս» ՍՊԸ, ՀՀ, ք. Երևան, Ռոստովյան 9, (+374) 10 43 23 12, info@mendiaresources.am
(գտնվելու և գործունեության իրականացման վայրը, հեռախոսահամարը, կայքը, էլեկտրոնային հասցեն՝ առկայության դեպքում)

Ղեկավար՝ «Մենդիա Ռեսուրսիս» ՍՊԸ տնօրեն, Տիգրան Ավետիսյան
(պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

19.01.2026թ.

(ստորագրողի անունը, ամիսը, ամսաթիվը, տարեթիվը)

Հողային ծածկույթի մշտադիտարկման արդյունքներ

№	Փորձարկված ցուցանիշի անվանում	Չափման միավոր	Նմուշ 01	Նմուշ 02	Նմուշ 03
			Վարդահովիտ գյուղի վերջնամասից X-39°54'14.94", Y-45°29'20.10" Z-2084մ	Հանքի տարածքից X-39°57'49.08", Y-45°30'46.20" Z-2672մ	Գետահովիտ տարածքից X-39°57'0.24", Y-45°30'18.36" Z-2497մ
Պարունակություն					
1	Լիթիում, Li	մգ/կգ	19.15	23.11	20.68
2	Բերիլիում, Be	մգ/կգ	1.597	2.079	1.882
3	Բոր, B	մգ/կգ	<10	<10	<10
4	Նատրիում, Na	մգ/կգ	8069.47	8424.22	6349.59
5	Մագնեզիում, Mg	մգ/կգ	3988.88	4951.44	2664.52
6	Ալյումին, Al	մգ/կգ	36887.18	49013.18	32870.05
7	Ֆոսֆոր, P	մգ/կգ	513.48	952.55	1272.88
8	Կալիում, K	մգ/կգ	8793.52	11486.07	10658.81
9	Կալցիում, Ca	մգ/կգ	7308.74	6275.78	1729.86
10	Տիտան, Ti	մգ/կգ	3723.91	4564.65	3590.14
11	Վանադիում, V	մգ/կգ	109.03	144.67	156.09
12	Քրոմ, Cr	մգ/կգ	58.11	61.03	43.78
13	Երկաթ, Fe	մգ/կգ	23573.24	28754.14	24802.23
14	Մանգան, Mn	մգ/կգ	465.16	519.09	721.84
15	Կոբալտ, Co	մգ/կգ	14.76	14.59	14.93
16	Նիկել, Ni	մգ/կգ	43.42	48.76	40.70
17	Պղինձ, Cu	մգ/կգ	36.46	44.88	101.74
18	Ցինկ, Zn	մգ/կգ	42.64	73.93	81.63
19	Արսեն, As	մգ/կգ	<0.1	<0.1	18.10
20	Սելեն, Se	մգ/կգ	<0.1	0.114	2.790

№	Փորձարկված ցուցանիշի անվանում	Չափման միավոր	Նմուշ 01	Նմուշ 02	Նմուշ 03
			Վարդահովիտ գյուղի վերջնամասից X-39°54'14.94", Y-45°29'20.10" Z-2084մ	Հանքի տարածքից X-39°57'49.08", Y-45°30'46.20" Z-2672մ	Գետահովիտ տարածքից X-39°57'0.24", Y-45°30'18.36" Z-2497մ
21	Ստրոնցիում, Sr	մգ/կգ	102.43	112.00	52.96
22	Մոլիբդեն, Mo	մգ/կգ	<0.1	<0.1	<0.1
23	Կադմիում, Cd	մգ/կգ	0.161	0.281	0.228
24	Անագ, Sn	մգ/կգ	<1	1.170	1.099
25	Ծարիր, Sb	մգ/կգ	0.465	0.703	2.192
26	Բարիում, Ba	մգ/կգ	215.11	243.84	131.59
27	Կապար, Pb	մգ/կգ	11.07	16.40	20.83
28	Բիսմութ, Bi	մգ/կգ	<0.1	<0.1	0.184
29	Ուրան, U	մգ/կգ	0.748	1.600	1.221
30	Խոնավություն	%	6.92	5.17	3.37
31	Ֆտորիդ իոն.	մգ/կգ	1.600	1.325	0.790
32	Սուլֆատ իոն	մգ/կգ	28.990	24.335	8.850
33	Քլորիդ իոն	մգ/կգ	13.550	21.600	3.795
34	Նիտրատ իոն	մգ/կգ	171.377	169.135	7.800
35	Նիտրիտ իոն	մգ/կգ	7.030	1.860	0.815
36	Բրոմիդ իոն	մգ/կգ	0.360	0.390	0.370
37	Ֆոսֆատ իոն	մգ/կգ	4.970	<0.25	<0.25
38	pH	-	6.91	5.87	5.24
39	Էլ. հաղորդականություն	մկՍմ/սմ	153.1	134.7	20.6

Բուսական աշխարհի ուսումնասիրության հաշվետվություն

ՀՀ ԳԱԱ-ի համապատասխան մասնագետների կողմից կատարվել են այցեր դեպի ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Վարդենիսի բազմամետաղների երկրաբանահետախուզական աշխատանքների իրականացման համար հայցվող տարածք 2025թ.-ի հունիս 1-ին՝ բուսաբանական ուսումնասիրություններ կատարելու նպատակով:

Հայցվող տարածքը գտնվում է Եղեգիս խոշորացված համայնքի Վարդահովիտ գյուղի վարչական տարածքում, 2100-3250 մ բացարձակ բարձրությունների վրա:

Ըստ Հայաստանի ֆլորիստական շրջանների, այն գտնվում է Դարալագյազի ֆլորիստական շրջանում (Թախտաջյան, 1954): Հայցվող տարածքում հանդիպող բուսականության տիպերն են մերձալպյան և ալպյան մարգագետինները: Անտառային բուսականությունը մեծ մակերեսներ չի զբաղեցնում, առկա է մեկ հատվածով: Հանդիպում են նաև ինտրոգոնալ բուսականության տիպեր՝ ջրա-ճահճային և պետրոֆիլ: Տարածքում կան նաև խախտված բուսականությամբ աճելավայրեր:

Մերձալպյան մարգագետինները ներկայացված են դաշտավլուկազգի, տարախոտադաշտավլուկազգի, ֆորմացիաներով, իսկ բարձրալպյան մարգագետինները՝ տարախոտադաշտավլուկաբոշխային գորգերով:

Անցած տարվա այցելությունների ժամանակ տրվել են բուսատեսակների անվանումներ, որոնք հանդիպել են ամառային և աշնանային ժամանակահատվածում: Այս այցելության ժամանակ դիտարկվել են ուշ գարնանային բուսատեսակներ ծաղկման շրջանում: Դրանցից են Դորունաձ խոշորատերև Տուրնեֆորի (*Diphelypaea tournefortii* (Desf.) Nicolson, Դակտիլորիզ Էվքսինյան տափակաթերթիկ (*Geranium platypetalum* Fisch. et Meyer), Գնարբուկ սառը (*Primula* Ոսկեծաղիկ բազմաթերթիկ (*Caltha polypetala* Hochst.), Դաշտակոտեմ ճահճային բուսատեսակներ, ինչպիսիք են՝ Իշակաթնուկ Մեզիերի (*Euphorbia seguierana* Nevsi), Կատվախոտ սխտորուկատերև (*Valeriana alliariifolia* Adams), Աալիբակ արևքուրիկատերև (*Spiraea hypericifolia* L.), Սգնի Մեյերի (*Crataegus meyeri* Pojark.), Ոջլադեղ Վիլհելմսի (*Pedicularis wilhelmsiana* Fisch. et Mey.) և այլն: Ծաղկման փուլում էր նաև տարախոտ հանդիպող, ՀՀ Բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված, Սմիրնիոպսիս հակական (*Smirniposis armena* Schischk.) բուսատեսակը:

Տարածքի լուսանկարներ
Տարածքում հանդիպող բուսատեսակներ

Եղբայրարյուն Տուրնեֆորի

Շահոքրամ գետային

Դակտիլորիզ Էվքսինյան

Դաշտակոտեն ճահճային

Խորդենի տափակաթերթիկ

Դորունաճ խոշորատերև

Սգնի Մեյերի

Խոլորձ արական

Ոջլադեղ Վիլհելմսի

Իշակաթնուկ Մեգիրի

Կատվախոտ սխտորուկատերև

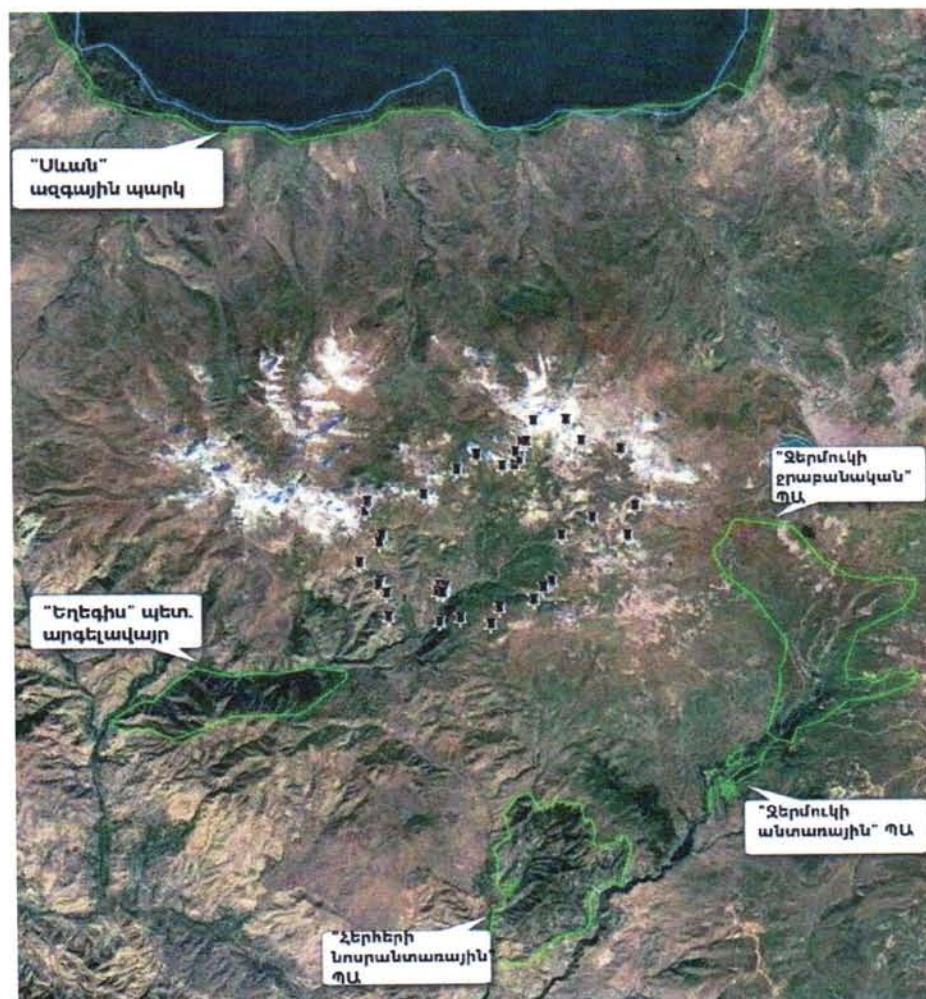

Գնաբբուկ սառը

ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ

Սմիրնիոպսիս հակական (Smirniposis armena Schischk.)

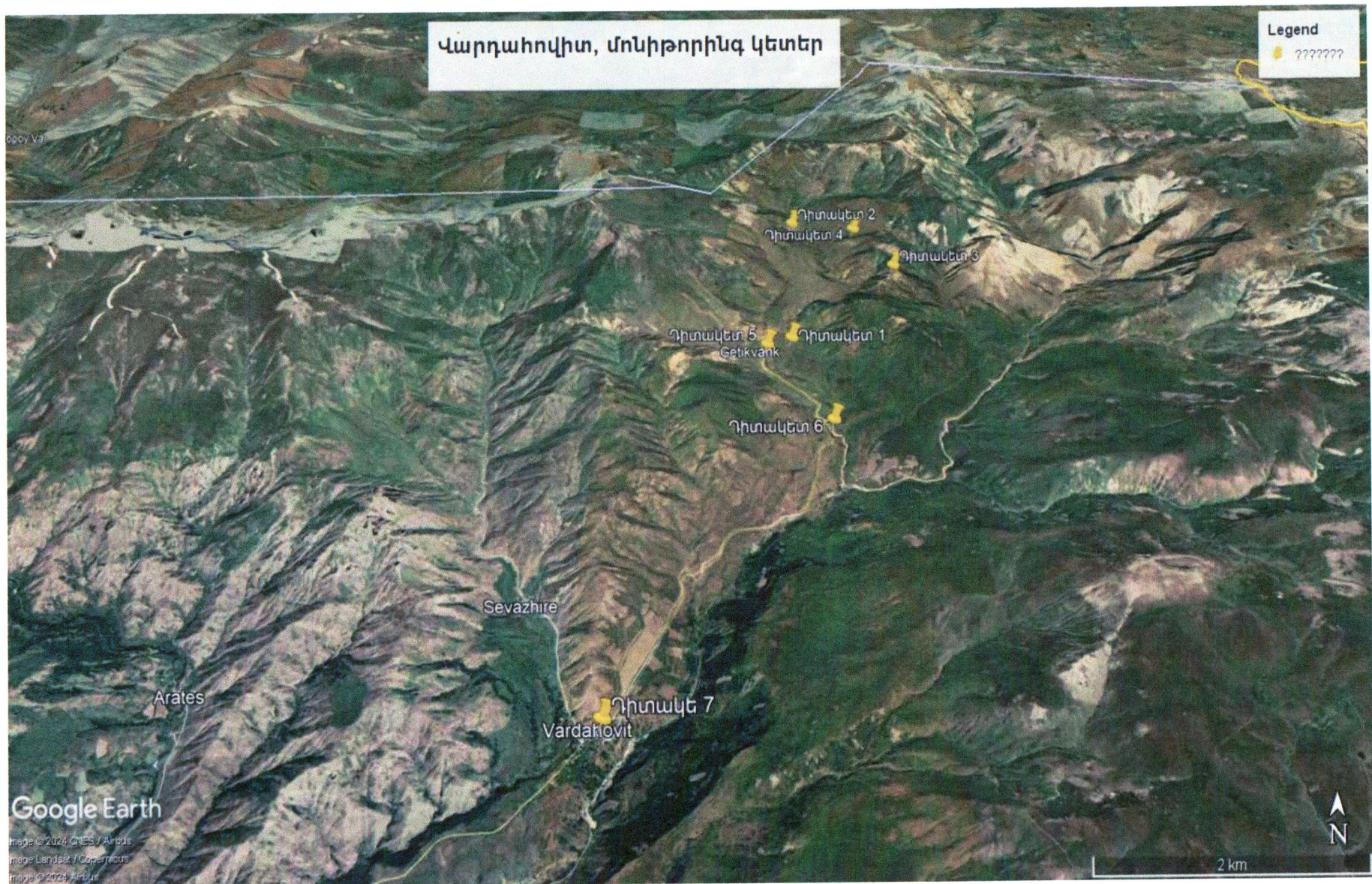

Ինչպես նշվել էր նախորդ հաշվետվության մեջ, Վարդենիսի հանքային երևակման համար հայցվող տարածքը անմիջական սահմաններ ԲՀՊՏ-ների հետ չունի: Տեղամասից 4.5 կմ հեռավորության վրա գտնվում է «Ջերմուկի ջրաբանական» պետական արգելավայրը, 8.5 – 9.0 կմ հեռավորության վրա՝ «Հերիերի նոսրանտառային» պետական արգելավայրը, 3.8 – 4.0 կմ հեռավորության վրա՝ պարկը»:

Հետագայում տարածքի շահագործման ժամանակ Սմիրնիոպոլիս հակական կլինեն բնապահպանական միջոցառումների կիրառում:

Կատարող՝ ՀՀ ԳԱԱ Ա. Լ. Թախտաջյանի անվան Բուսաբանության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, կ.գ.թ. Մերինե Սարգսյան

Քարտեզ 1՝ Մթնոլորտային օդի, աղմուկի և թրթռման մշտադիտարկման դիտակետեր

Քարտեզ 2՝ Հողային ծածկույթի մշտադիտարկման դիտակետեր